

หมอชวนรู้

รู้จักโรคจิตเภท: schizophrenia

บทความโดย ผศ.พญ.ทานตะวัน อภิรุทธีวรกุล
ราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

tmc.or.th

รู้จักโรคจิตเภท: schizophrenia

อาการที่พบได้มีดังต่อไปนี้

- 1 **ความผิดปกติทางความคิด** คือ อาการหลงผิด (delusion) เช่น หลงผิดหวาดระแวงว่าจะมีคนคอยจับผิด ทำร้ายเขา หรือ หลงผิดคิดว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญ เป็นต้น
- 2 **ความผิดปกติทางการรับรู้** คือ ผู้ป่วยจะมีอาการประสาทหลอน (hallucination) ได้ยินเสียงหูแว่ว ได้ยินเสียงคนพูดคุ้ยโดยไม่เห็นตัวคนพูด
- 3 **ความผิดปกติด้านพฤติกรรม** คือ ผู้ป่วยมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น วุ่นวายกว่าปกติ พูดจาเนื้อหาแปลก ๆ หรือ นิ่งเฉยมากผิดปกติ เช่น ไม่ขยับตัว ไม่ขยับแขนขา ไม่ยอมลุกไปไหน หรือแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม ไม่เข้ากับบริบทที่อยู่ เช่น เดินไหว เดินกราบ สิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา พูดพึมพำ พูดโต้ตอบคนเดียว ยิ้มหัวเราะอยู่คนเดียว หรือ มีอาการไม่ค่อยดูแลสุขอนามัยความสะอาด เช่น ไม่อาบน้ำไม่ทำความสะอาดร่างกาย ปล่อยปละละเลยจนดูสกปรก เป็นต้น
- 4 **ความผิดปกติด้านความรู้สึก** เช่น ไม่แสดงอารมณ์ หรือ การแสดงออกของอารมณ์น้อยกว่าปกติ หรือ มีลักษณะเฉื่อยชาขาดความกระตือรือร้น หรือ แสดงอารมณ์ออกมาไม่เหมาะสมกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น
- 5 **ความผิดปกติด้านสังคมหรือหน้าที่การงาน** ตั้งแต่เริ่มเจ็บป่วยผู้ป่วยจะมีความบกพร่องในด้านการเรียน การงาน ด้านสัมพันธ์ชอบเก็บตัว ไม่เข้าสังคม หรือ การดูแลตนเองแย่ง
- 6 **ระยะเวลาที่เจ็บป่วย** ผู้ป่วยจะมีอาการต่อเนื่องนานอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต่อเนื่องมาเป็นปี หรือ หลายปี

รู้จักโรคจิตเภท: schizophrenia

สาเหตุการเกิดโรค

ปัจจัยด้านพันธุกรรม ญาติของผู้ป่วยมีโอกาสเป็นโรคจิตเภทสูงกว่าประชากรทั่วไป ยิ่งมีความใกล้ชิดทางสายเลือดมาก ยิ่งมีโอกาสมากขึ้น

ปัจจัยด้านสมอง เกิดจากความผิดปกติของสารสื่อประสาทในสมอง ที่ชื่อว่า สารโดปามีน และ สารซีโรโตนิน และพบมีลักษณะกายวิภาคของสมองผิดปกติ เป็นต้น

การรักษา

จำเป็นต้องพบแพทย์ โดยมีแนวทางการรักษาต่างๆ ดังนี้

1 การรักษาด้วยยา เพื่อปรับสารสื่อประสาทในสมองทางความคิด และพฤติกรรมที่ขาดสมดุล ให้กลับมาสมดุล จึงจะทำให้ความคิด และพฤติกรรม กลับมาเป็นปกติ ตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น ดังนั้นการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งสำคัญ

2 การดูแลรักษาด้านจิตใจ และสังคม

- ๓ ความเข้าใจ การยอมรับจากคนในครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะเป็นกำลังใจให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้อย่างมาก
- ๓ คนใกล้ชิดตัวช่วยดูแลการรับประทานยาของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องเนื่องจากผู้ป่วยกลุ่มนี้มักมีความเข้าใจว่าตนเองไม่ป่วย จึงไม่ค่อยร่วมมือรับประทานยา

3 การฟื้นฟูทักษะ การฝึกดูแลตัวเอง การเข้าสังคม และการฝึกอาชีพที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความภูมิใจในตัวเองของผู้ป่วย เพิ่มรายได้ ลดการเป็นภาระต่อผู้ใกล้ชิด และสังคมได้

รู้จักโรคจิตเภท: schizophrenia

สาเหตุที่ทำให้โรคกำเริบ

- **ขาดยา** เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุด
- **ความเครียด** ปัจจุบันมองว่า ความเครียด หรือ สาเหตุด้านจิตใจ ไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดโรค

โดยพบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเป็นผลจาก พันธุกรรม และความผิดปกติของสารสื่อประสาทในสมอง ดังที่ได้กล่าวข้างต้น แต่ความเครียด เช่น ขาดความเข้าใจจากคนในครอบครัว และสังคม เป็นปัจจัยที่ทำให้โรคนี้หายช้า หรือ กำเริบได้

